

ב"ה

קובץ לאפשה לה

גליון א (ז)
כ"ח סיון - ג' תמוז ה'תשע"ב



תומכי תמימים ליובאוויטש - קווינס

יחי אדוננו מורנו ורבינו מלך המשיח לעולם ועד

ב"ה

קובץ
לאפשה לה

הערות וביאורים בעניני גאולה ומשיח,
תורתו של משיח, נגלה וחסידות

מתלמידי ישיבת
תומכי תמימים ליובאוויטש
-קווינס-

גליון א (ז)
כ"ח סיון – ג' תמוז
ה'תשע"ב

יחי אדוננו מורנו ורבינו מלך המשיח לעולם ועד

כתובת המערכת

ZohirTfei@gmail.com

פתח דבר

"אודה ה' בכל לבב בסוד ישרים ועדה" – שזיכנו להדפיס בזה את הקובץ "לאפשה לה" שהוא – הערות התמימים דישיבה תות"ל קווינס.

הקובץ יוצא לאור לרגל כ"ח סיון – ג' תמוז.

על-פי הכלל שפותחים בדבר מלכות – הדפסנו בהתחלת הקובץ ברכת כ"ק אדמו"ר מלך המשיח שליט"א – י"א ניסן ה'תשמ"ז.

אין צורך להפליג בתיאורים אודות החביבות המיוחדת שרוחש כ"ק אדמו"ר מלך המשיח שליט"א להדפסת חידושי תורה של תלמידי התמימים בקובץ הערות מיוחד.

ובפרט שפרסום חידושים והערות היא מהדברים המזרזים את הגאולה, וכלשון רבינו בספר השיחות תנש"א ח"ב ע' 597: "ובפשטות – התחדשות והוספה בלימוד התורה מתוך חיות ותענוג עד שמחדש חידושים בתורה. . . כידוע ש"כל איש ישראל יכול לגלות תעלומות חכמה ולחדש שכל חדש בתורה, הן באגדות הן בנגלה הן בנסתר, כפי בחי' שרש נשמתו, ומחוייב בדבר", כולל ובמיוחד – התחדשות והוספה בלימוד והפצת פנימיות התורה שנתגלתה בתורת החסידות, מעין ודוגמא ו"טעימה" מתורתו של משיח ("טועמי חיים זכו"), שלכן עיי' מזרזים וממהרים ופועלים ביאת דוד מלכא משיחא".

* * *

ישיבה תומכי תמימים ליובאוויטש קווינס

מבקשים אנו מכל מי שיש לו הערות או הארות – שישלחם לכתובת הנ"ל. ההערות שיתקבלו לפני יי מנחם-אב הבעל"ט יכנסו לקובץ הבא לקראת כ' מנחם-אב תמוז הבעל"ט.

* * *

ויה"ר שע"י "לאפשה לה לאורייתא" נזכה ל"תורה חדשה מאתי תצא"
תיכף ומיד ממש!

יחי אדוננו מורנו ורבינו מלך המשיח לעולם ועד!

המערכת

קובץ לאפשה לה – כ"ח סיון – ג' תמוז ה'תשע"ב

6..... דבר מלכות

גאולה ומשיח

7..... משיח וכלל ישראל בדוגמת מצורעים

10..... בענין העליות הראשונות אחרי ביאת המשיח

13..... אף בערי מקלט הוא אומר

תורתו של משיח

14..... עמי הארץ בדורנו זה

17..... אמירת תקון בפעם השניה ע"י כ"ק אדמו"ר (מוהרש"ב) נ"ע

18..... ביאור סברת ה"משכיל לדוד"

20..... שיטת כ"ק אד"ש בנוגע הסיבת ימין

21..... איך מחשבה נחשב לימוד התורה (גליון)

נגלה

24..... ביאור בשיטת רש"י ור"ש מקוצי

27..... ענין אין סומכין על הנס (גליון)

28..... מקודשת ואינה מקודשת או מקודשת לשתיים?

חסידות

30..... מדוע לא מזכיר אדה"ז בע"ח טהורים

31..... בענין הנ"ל

31..... בענין הנ"ל

דבר מלכות

לפניו רבש"ע כו', מיד נער הקב"ה את המעיין ויבש הנהר ועמדו ביבשה".

כלומר, כל ה"נהר גדול", אשר, כבר ב"חצי הנהר הגיע המים עד צווארו" - לא היתה לו מציאות כלל (לא רק ברוחניות, אלא) גם בעולם הזה הגשמי, כי אם, ענין של דמיון בלבד, ולכן, כאשר אברהם הראה שאינו מתפעל מזה (אלא ממשיך ללכת כדי לקיים את ציווי השם), ו"תלה אברהם עיניו לשמים" - אזי נתגלה האמת, שאין כאן מציאות של נהר כלל, "יבש הנהר ועמדו ביבשה", ואדרבה - כל מה שנשאר ממנו, אינו אלא הענין דנס והרמה.

ועד"ז בנדו"ד - שאין לנסיון מציאות כלל גם בעולם הזה הגשמי והחומרי, "עולם הקליפות", ולכן, כאשר "תלה" . . עיניו לשמים", אזי נתגלה באופן גלוי לעין כל שאין כאן מציאות כלל, וכל מה שנשאר - אינו אלא הענין דנס והרמה...

(סה"ש תשמ"ז ח"א עמ' 265-6)

. . . וגם כשנדמה שיש איזה בלכול

הרי הולכים בדרכו של אברהם אבינו, היהודי הראשון, שבראותו נהר המעכבו מלקיים ציווי השם, עמד בתוקף ולא נתפעל, ואז נתגלה שלא הי' לזה שום מציאות אלא הוא דמיון בלבד,

(סה"מ מלוקט ח"ד עמ' קה)

ועוד נקודה בזה - שהנסיון הוא ע"י דבר שאין בו מציאות כלל, וכל עינינו אינו אלא לפעול נס והרמה, עי"ז שמראים שלא מתפעלים כלל, שאז, מתגלה האמת שאין בו מציאות כלל, כי אם, לפעול נס והרמה:

בנוגע לנסיון העשירי - איתא במדרש: "ביום השלישי, וכי מאחר שהדרך קרובה למה נתעכב שלשת ימים, כיון שראה (השטן) שלא קבלו ממנו (אברהם ויצחק), הלך ונעשה לפניו נהר גדול, מיד ירד אברהם לתוך המים . . . כיון שהגיע עד חצי הנהר הגיע המים עד צווארו, באותה שעה תלה אברהם עיניו לשמים, אמר

גאולה ומשיח

משיח וכלל ישראל בדוגמת מצורעים

הת' **אברהם משה** שיחי' דייס
ביהמ"ד אהלי תורה

א

בהתוועדות קדש דשבת פרשת תזריע-מצורע תנש"א דיבר כ"ק אדמו"ר מלך המשיח שליט"א ע"ד ענין המצורע לפי המבואר בלקוטי תורה בנוגע למצורע שמתואר בפסוק בשם "אדם" שזה מורה על תכלית השלימות, שהוא שלם בכל עניניו וכבר גמר עבודת "התבררות הרע מן הטוב", וכל ענין ה"נגע" שבו הוא אך ורק "כי יהי בעור בשרו".

ואחר כך אמר: " ...ועפ"ז מובן זה ששמו של משיח הוא 'מצורע', משום ששלימות זו (שכל ענין החיסרון והנגע הוא אך ורק בענינים שמחוצה לו) שייכת אך ורק במשיח צדקנו¹."

והנה בהנחה המוגהת של השיחה² בביאור המשנה "רבי אומר איזה היא דרך ישרה שיבור לו האדם" כותב:

1 שיחות קדש תנש"א ח"ג ע' 127 בהנחה בלתי מוגהת
2 אמצע סעיף ט'

ישיבת תומכי תמימים ליובאוויטש קווינס

"האדם' קאי על אדם הזה (שהוא במדריגה הגדולה . . שלימו דכולא) שמוכשרין מעשיו ותקן כל הדברים . . רק פסולת שבסוף לבושיו עדיין לא נתברר כו' מצד ענין הגלות כמו רבי; ובדורנו זה – דור האחרון של הגלות, עקבתא דמשיחא, שכבר נסתיימו ונשלמו כל עניני העבודה שהיו צריכים להיעשות במשך זמן הגלות יש לומר שכל בני ישראל הם בדרגא זו".

ולכאורה קשה שבהתוועדות אמר שענין המצורע (על פי חסידות) שייך אך ורק למשיח ובשיחה המוגהת הגיה שכל בני ישראל בדורנו הם במדריגה זו¹.

ב

היה אפשר לבאר זה ע"פ הביאור שנותן כ"ק אדמו"ר מלך המשיח שליט"א בליל הושענה רבה תשנ"ב² בנוגע לזה שכל אחד ואחד מישראל יכול לקחת את ה"רחבות" ו"התפשטות" שבתואר אדמו"ר (!):

"ואף שלכאורה נאחזים חיל ורעדה כשאומרים מילה זו (ווערט מען דאך דערציטערט אז מען זאגט דעס ווארט) הרי, במה דברים אמורים, ללא הקדמת הימים טובים; מה שאין כן בעמדנו לאחרי ההקדמה דיום טוב, שאז אומר כל יהודי בתפילתו להקב"ה (על פי ציווי מסדרי התפילה, ובתוכם אדמו"ר הזקן) את הענין הכי גדול שהוא גם הפלא הכי גדול – ויתקיים בנו מקרא שכתוב "ונחה עליו רוח הוי"ו", היינו שיתקיים בכאו"א מאתנו מה שנאמר בנבואה עלמשיח צדקנו".

או אולי יש לומר הביאור שלפי המבואר בכמה מקומות בתורת אד"ש מה"מ (וביניהם בשיחה הידועה דשמחת תורה תשמ"ו) שעל ידי שמגלים כל הניצוצי משיח שנמצאים אצל כאו"א מתגלה המשיח הכללי, ועל פי זה אולי

1 ולהעיר שגם בשיחה המוגהת אפשר ללמוד משמעות שגם משיח הוא מה שביאר אדמו"ר הזקן אודות עניני דמצורע הנ"ל, כי כותב אודות משיח שנקרא מצורע ומבאר ממש על דרך הביאור הנ"ל ש"אף שמצד עצמו הוא בתכלית השלימות, כמו שכתוב 'ישכיל עבדי ירום ונשא וגבה מאד' מכל מקום, סובל וכואב בעצמו צער ומכאובי הגלות", אבל מ"מ השאלה נשאת כי בפארברענגען אמר שענין זה שייך אך ורק למשיח צדקנו משא"כ בשיחה המוגהת אומר שכל בני ישראל דדורנו הם בדרגא זו.

2 נדפס בשיחות קודש תשנ"ב ח"א עמוד 168

קובץ לאפשה לה – כ"ח סיון – ג' תמוז ה'תשע"ב

יש לומר שעובד גם באופן הפכי (מלמעלה למטה) שעל ידי שיטתו ענין אצל משיח צדקנו נעשה על דרך זה גם אצל כאו"א מישראל.

ג

אבל הביאור הכי נכון יש לומר על פי הליקוט (לפרשת תזריע) שהוציא כ"ק אדמו"ר מלך המשיח שליט"א לכבוד אותו שבת¹. שבסעיף א' שואל למה מתבטא הענין ד"חליינו הוא נשא ומכאובינו סבלם" אצל משיח דוקא בענין של "נגוע" (מצורע) דוקא.

ומתחיל לבאר זה על פי הביאור בלקוטי תורה הנ"ל שמצורע זה בעצם דרגא נעלית ביותר שרק לא נתברר הפסולת שבסוף לבושו וכו'.

וממשיך ש"על פי זה יש לומר, שמטעם זה נקרא בשם "מצורע" דוקא, להורות שהוא יהי אדם השלם בתכלית (כמו שכתוב 'הנה ישכיל עבדי ירום ונשא וגבה מאד') ולכן נקרא 'נגוע' כי החולי והמכאוב שבא לברר הוא רק הבירור ד'סוף לבושו'.

והיינו, מה שאמר בהתוועדות שענין המצורע שייך למשיח עצמו.

וממשיך בשיחה :

"ובעומק יותר אולי יש לומר : אריכות הגלות הזה האחרון הוא כדי לברר ולזכך את ישראל (על דרך 'כור הברזל' דגלות מצרים) והזמן **דעקבתא** דמשיחא, סוף זמן הגלות, הוא הזמן דבירור היותר אחרון, בירור הרע והפסולת החיצונית שביסוף לבושו' (**דכלל ישראל**)², שבירור זה יעשה על ידי משיח."

והיינו, שזה שמשיח נקרא "מצורע" הוא לא מצד שיש בו רע ב"סוף לבושו" (כנ"ל בביאור האי'), אלא שמורה על תפקידו שהוא בא לברר רע זה

1 ונדפס אחר כך בלקוטי שיחות חל"ז ע' 33

2 ההדגשה איננה במקור

הנמצא בכלל ישראל. והיינו, מה שהגיה בשיחה שכל בני ישראל הם במדרגה ד"מצורע" כפי המואר בלקוטי תורה.

בענין העליות הראשונות אחרי ביאת המשיח

הת' משה שיחי' פרידמן
תלמיד בישיבה

בביקור הרבנים הראשיים דארץ הקודש בבי' דראש חודש כסלו תשד"מ¹
אמר כ"ק אד"ש :

"...השאלה היא רק בנוגע לכהנים המיוחסים – האם ישנם בירושלים
עיר הקודש כהנים מיוחסים?

"הרב אליהו שליט"א (זצ"ל): כשיבוא משיח צדקנו – אזי יהיו גם
כהנים מיוחסים .

"והוסיף: כבוד הרב (שפירא ז"ל) – כהן הוא.

"כ"ק אדמו"ר שליט"א: אם כן, יש כבר למי לתת את ה'עליה'
הראשונה, 'כהן' הוא ראשון לכל דבר שבקדושה, כפי שלמדו חז"ל ממה
שכתוב 'וקדשתו', ועד שישנה שקלא וטריא אם ביכלתו למחול כו', ועכשיו –
לא נותר אלא להתדבר אודות שאר ה'עליות' דראש חודש – שלישי ורביעי!
כנראה יתנו זאת לרבנים! שהרי הרב הוא 'מרא דאתרא' – רב באתרי'
ושמואל באתרי'."

ועי"פ הנ"ל אולי יש לומר שכבר התחיל להתקיים מעין ודוגמת מה
שכותב הרמב"ם בהלכות מלכים פרק י"ב הלכה ג' "בימי המלך

1 נדפס בהתוועדויות תשמ"ה חלק ה' עמוד 3106. בהנחה בלתי-מוגהת

קובץ לאפשה לה – כ"ח סיון – ג' תמוז ה'תשע"ב

המשיח..יתייחסו כולם על פיו ברוח הקודש, ובני לוי מתהר תחלה ואומר זה מיוחס כהן וכו'".

כפי שנראה מהשקו"ט הנ"ל:

כ"ק אד"ש שאל אם יש כהנים מיוחסים; הרב אליהו אומר שהרב שפירא הוא כהן (סתם); כ"ק אד"ש אומר שהוא יקבל ה'עליה' הראשונה שיהיה כמובן רק לכהן מיוחס. ודו"ק.

[ואף שקיום יעוד זה בפשטות תהיה אחרי לאחרי המעמד ומצב ד"משיח בודאי", מצינו בשיחות כ"ק אד"ש שכל הענינים דלעת"ל כבר התחילו (מעין ודוגמתם), כלשונו הקדוש: "כל עניני הגאולה האבן זיך שוין אנגעהויבן ("כתחלה") און זיינען שוין נמשך ונתקבל געווארן אין עולם הזה הגשמי התחתון שאין תחתון למטה ממנו.¹"]

ובפרטיות:

בנוגע לסימן ש"שניצח כל האומות סביביו" אמר כ"ק אד"ש "און מיזעט בפועל ווי עס איז געווארן און עס ווערט דער "ילחום מלחמות ה'" וינצח כבר בכמה וכמה ענינים – ודוקא מתוך מלחמה של שלום"².

בנוגע לסימן "ובנה מקדש במקומו" אומר "ש"במקומו" רומז גם על מקומו של מלך המשיח בזמן הגלות (לפני ש"הרי זה משיח בודאי") שבהיותו בגלות (ששם יושב ממתין ומצפה לגאול את ישראל ושכינה עמהן מהגלות) בונה מלך המשיח מקדש (מעט) שהיא מעין ודוגמת המקדש שבירושלים...³"

1 שיחת ש"פ שופטים תנש"א

2 שיחת ש"פ חיי-שרה תשנ"ב

3 קונטרס בית רבינו שבבבל – יצא לאור כ"ף מר-חשון תשנ"ב

ישיבת תומכי תמימים ליובאוויטש קווינס

ובנוגע לסימן "וקבץ נדחי ישראל" אומר "הותחל כבר קיום ההבטחה דהקהלת כל בני ישראל מארבע כנפות הארץ..ה"קבוץ גליות" מכמה וכמה מדינות אל ארצינו הקדושה"¹.

ועל דרך זה בנוגע לדברי הרמב"ם שמשיח יהיה "נביא גדול קרוב למשה רבינו" אומר: "דארף מען וויסן אלס א הלכה אויך בזמן הזה (נאך פאר דער גאולה), אז ס'איז דא די מציאות פון גילוי הנבואה (בא משיח עוד לפני הגאולה), אלס א מעין והתחלה ("יועציך **כנתחלה**") צו שלימות גילוי הנבואה לאחר הגאולה"².

ובנוגע לגופו של ענין - שכ"ק אד"ש אומר שלעתיד לבא היעליה הראשונה ילך לכהן (הרב שפירא ז"ל) ושלישי ורביעי ילך לרבנים, יש להעיר מהשיחה הב' דהתוועדות ש"פ לך-לך תנש"א³ ששם דן כ"ק אד"ש בענין הזה עוד הפעם; באומרו שבגאולה "יצטרכו להתיישב ולברר עם הגבאי איזו עליה יקבל משיח צדקנו, האם "ראשון" מצד זה שלכולא עלמא הוא החשוב ביותר בין הנאספים (דיש סברא שהאיש החשוב קודם לעליה – גם לפני כהן ולוי), או שמכיון שכבר נתפשט בתפוצות ישראל שלא מסתכלים על חשיבות האדם אלא קוראים תמיד בסדר כהן, לוי וישראל (כדי שלא לפגוע באף אחד וכדי למנוע מערעורים וכו') – יהיה כך גם בנוגע משיח"⁴.

והנה, משיחה זו יוצא שראשון לאו דוקא ילך לכהן (מיוחס) כפי שאמר ביחידות הנ"ל (שדוקא כהן מקבל ראשון בהיותו ראשון לכל דבר שבקדושה) אלא יכול להיות שמלך המשיח (שהוא משבט יהודה) יקבלו.

וגם יוצא שלאו דוקא ששלישי יקבל אחד מהרבנים, כי אולי הגבאי יחליט שעליה זו יקבל משיח.

1 שיחת כ"ד אד"ר תשנ"ב

2 שיחת ש"פ שופטים תנש"א

3 נדפס בהתוועדויות תנש"א חלק א' בהשלמות לשיחת לך-לך ע' 276

4 ולהעיר שבהתאם לכך, קרא הגבאי לכ"ק אדמו"ר מלך המשיח שליט"א לעלות לתורה (שלישי) בעת תפילת מנחה שהתקיים לאחר ההתוועדות (שלא כרגיל – כשאין קוראים בס"ת של משיח). [ע"פ יומן שנת תנש"א בבית חיינו – היוצא לאור בקרוב אי"ה] וע"פ הנ"ל (בפנים) ע"ד התחלת קיום ייעודי הגאולה כבר בזמן הגלות י"ל עד"ז בנדו"ד

ואולי אינו סתירה ע"פ הידוע שמשיח הוא הן מלך והן רב¹. ודו"ק.

אף בערי מקלט הוא אומר

הת' משה שיחי' גרינבערג
תלמיד בישיבה

הרמב"ם² כשכותב על הבטחת הגאולה בהתורה מביא שתי ראיות מן התורה, בנוגע הראי' השני אומר וז"ל:

"אף בערי מקלט הוא אומר ושם נבא בשני המשיחים משיח בן דוד ומשיח בן יוסף..."

על זה שואל כ"ק אדמו"ר מה"מ שליט"א³:

"...פארוואס איז ער מדייק צו מציין זיין דעם מקור פון פסוק און בפרט מיטן לשון 'אף בערי מקלט הוא אומר' און ניט 'אף בפרשת שופטים' על דרך ווי ער זאגט פריער 'בפי בלעם'..." ע"כ לשונו הקודש.

ולהבין תוכן השאלה, שכבר בראי' הקודמת שמביא הרמב"ם בנוגע הבטחת הגאולה בתורה מציין להמקור כ"פרשת בלעם" אז גם בראי' השני יכתוב "פרשת שופטים" (שהוא שם הסדרה ולא שם הענין) אבל לכאורה אין כל השואה כי אם הי' כותב "אף בפרשת בלק" בראי' הא' אז אתי שפיר (כלומר שיכתוב שניהם בשם הסדרות) אבל למה אם שם כותב הענין "פרשת בלעם" כאן יכתוב שם הסדרה?

ואבקש מקוראי הגליון להעיר על כל הנ"ל.

1 ראה סה"ש תשנ"ב ע' 108. סהמ"צ להצ"צ מצות מינוי מלך (דרמ"ח קח, א ואילך). ובכ"מ

2 סוף הל' מלכים פי"א ה"א

3 בלקוטי שיחות חלק י"ח עמ' 273 (נדפס גם "דבר מלכות" חוברת י"ב סימן א')

תורתו של משיח

עמי הארץ בדורנו זה

א' התמימים

א

בשיחה של שבת פרשת בהעלותך תנש"א¹ אומר כ"ק אדמו"ר מלך המשיח שליט"א ש"ידוע שבדורנו זה אין כאלו עמי הארץ כבדורות הראשונים, כיון שכיום יש לכאוו"א מישראל שייכות וידיעה בתורה (על כל פנים בתורה שבכתב שבה יוצאים ידי חובה אפילו כאשר לא ידע מאי קאמר)".

ועל המילים "על פי הידוע" מציין לתורה אור מקץ מא, א ולספר המאמרים תקס"ח חלק ב סוף ע' תרמ"ט ואילך, שבהן נתבארו שבדורות הראשונים לא הי' בחי' אמצעית בבני ישראל, אם בן אדם הי' צדיק אזי הי' צדיק גדול קרוב לדרגת נביא (ועד שהיו הרבה נביאים כפשוטם), והרשעים גם היו רשעים באמת, מה שאין כן בדורות האחרונים לא מוצאים הרבה צדיקים, וגם רשעים באמת (כמו עובדי עבודה זרה) לא מוצאים.

והטעם הוא מפני שבני ישראל הם קומה אחת שלימה ובכל דור ודור מתבררים נשמות, ודורות הראשונים היו במדריגה גבוהה ולכן מיד

קובץ לאפשה לה – כ"ח סיון – ג' תמוז ה'תשע"ב

כשהתבוננו בגדולת ה' יוכלו לשלוט על הנפש הבהמית. ובנוגע לצד השני, שכל ההתבוננות שבעולם לא עזר לזיז את טבע הנפש הבהמית. "וזהו שכתוב והוי' יגיה חשכי כי דוד הוי' מרכבה לבחי' מלכות שהוא כנסת ישראל והשיג בנשמות שבעקבות משיחא שהטוב שבהם גם כן בשפלות המדרגה ולא יתפעלו מכל וכל כו' נקרא חשכי".

וקשה הנ"ל מכמה טעמים, ומהם:

א) בשיחה אומר שבדורנו אין כאלו **עמי הארץ** והמקור שמביא לזה הוא מאמרים בהם כתוב שבדורות האחרונים אין כאלו (**צדיקים**) **ורשעים**, והרי מצינו לאורך הדורות ריבוי יהודים שומרי תורה ומצוות שהיו עמי הארץ ומהו הראי' מהמאמרים הנ"ל¹:

ב) בשיחה אומר **שבדורנו** אין כאלו עמי הארץ ובהמקור אי' **שבדורת האחרונים** אין כאלו רשעים?

אבל את זה אולי יש לתרץ על פי מה שכתוב בספר המאמרים תקס"ח שהסיבה שאין כאלו צדיקים ורשעים בדורות האחרונים הוא כי אנו נמצאים בעקבתא דמשיחא, ועל פי זה אולי יש לומר שבדורנו "עקבתא דעקבתא דמשיחא"² הענין הזה (שאין רשעים שממנו לומד כ"ק אד"ש שאין עמי הארץ) הוא בהדגשה יתירה.

ג) ועוד ועיקר בנוגע לגופו של ענין: כ"ק אד"ש אומר שאין כאלו ע"ה כי לכל אחד יש ידיעה בתורה וקשה שהרי מוצאים אנו ריבוי יהודים שלא יודעים מושגים בסיסיים ביהדות (רחמנא ליצלן) כמו מתפילין, שבת וכדומה.

1 ואי אפשר לפרש בדברי כ"ק אדמו"ר שליט"א עמי הארץ ע"ד שבמקומות אחרים רשעים קרויים ע"ה כי כ"ק אד"ש אומר בפירושו "כיון שכיום יש לכאו"א מישראל שייכות וידיעה בתורה"
2 שיחת שבת פרשת עקב תנש"א סי"א

ישיבת תומכי תמימים ליובאוויטש קווינס

ומה שאומר שיש לכאורי"א ידיעה כי על כל פנים למד ויודע פסוקים (אף על פי שאינו מבינם) שבתורה שבכתב שבהן יוצאים ידי חובה אפילו אם לא מבינים מה שאומרים.

גם קשה כי הרי בשביל לצאת ידי חובת לימוד התורה ע"י אמירת פסוקים צריך לדעת לשון הקודש והרי מוצאים ריבוי (מליוני?) יהודים שבכלל לא יודעים לקרא בלשון הקודש.

וקושיא זו מתחזקת עוד יותר ע"פ השיחה שנשא כ"ק אד"ש מה"מ באותה שבת, שלש שנים לפני זה, ש"פ בהעלותך תשמ"ח, בו התרעם¹:

"בכל העולם כולו, ובמיוחד בארץ הקודש, מסתובבים מאות אלפי ילדי ישראל, וכן מבוגרים (אנשים ונשים) שאין להם ידיעה באל"ף-בי"ת של יהדות, להיותם 'תינוקות שנשבו', שלא נתחנכו בדרך התורה. . [ומתבטא שזה] מצב של פיקוח נפשות, רחמנא ליצולן – פיקוח נפשות ברוחניות הקשור עם פיקוח נפשות בגשמיות".

שזה לכאורה היפך דבריו בהשיחה דתנש"א, בו אומר שיש מעלה בדורנו (אפילו לגבי דורות שלפנינו) בזה שכאורי"א יש לו ידיעה בתורה.

ואבקש מקוראי הגליון להעיר בכל הנ"ל.

1 בסעיף י"ד

אמירת תקון בפעם השנייה ע"י כ"ק אדמו"ר (מוהרש"ב) נ"ע

הת' לוי יצחק שי' גינסבערג
תלמיד בישיבה

בהתוועדות קודש ש"פ במדבר, ה' סיון, ה'תנש"א אומר כ"ק אדמו"ר מלך המשיח שליט"א ש"בעמדנו בערב שבועות, יש לעורר אודות ענין עיקרי – אמירת "תיקון ליל שבועות" בלילה זה, ליל א' דחג השבועות" וממשיך ש"לא תובעים מכל אחד שיאמר תיקון פעמיים, גם בליל ב' . . שבכלל לא מצינו הנהגה זו אצל רבותינו נשיאנו, חוץ מפעם אחת אצל אדמו"ר (מוהרש"ב) נ"ע, כשנסע לנאות דשא ("דאטשע"), חסרו לו בנסיעתו ענינים נעלים יותר, ולכן התעסק גם בליל ב' בענין זה דאמירת תיקון"¹.

ובהערה (152) ציינו לספר השיחות תש"ג ע' 118 ולמבוא לקונטרס ומעין ע' 34.

ובספר השיחות שם איתא: "הוד כ"ק אדמו"ר הרה"ק פלעגט זאגן דעם צווייטן מאל תיקון אויפן וועג פאהרנדיג, נאך שבועות, אויף דאטשע".

ובמבוא הנ"ל: "סדר עבודת הוד אדמו"ר הרה"ק בעת הנסיעה לנאות דשא: קורא – בפעם השני – תיקון ליל שבועות . . גם בנסיעה כשיצאנו מן העיר התחיל כ"ק אדמו"ר הרה"ק קריאת תקון ליל שבועות..."

וקשה כי:

1 נדפס בשיחות קודש ה'תנש"א חלק ג' ע' 241. בהנחה בלתי-מוגהת

ישיבת תומכי תמימים ליובאוויטש קווינס

א) כ"ק אד"ש אומר שאירע רק פעם אחת שכ"ק אדמו"ר (מוהרש"ב) ני"ע אמר את התיקון פעמיים, משא"כ במקומות שציינו מפורש שזה היה דבר קבוע ("סדר עבודת הוד אדמו"ר הרה"ק בעת הנסיעה לנאות דשא").

ב) כ"ק אד"ש אומר שאמר זאת בליל ב' דחג השבועות (וע"ד ר' הלל פאריטשער) ובמקומות שציינו כתוב שזה היה בדרכו ל"דאטשע"י אחרי שבועות.

ג) וגם קשה בנוגע לעצם הסיבה לאמירה וזמן אמירתה (אם לפני או אחרי הנסיעה) – כי הרי כ"ק אד"ש אומר שהאמירה היתה בכדי "לתקן" את מה שהיה חסר ענינים נעלים **בנסיעה**, שמזה משמע שהאמירה (**בליל ב' דחג השבועות**) היתה **אחרי** הנסיעה, משא"כ במקומות הנ"ל כתוב שהנסיעה היתה **אחרי** חג השבועות ועיסוקו **בנסיעה עצמו** מיתה – אמירת תקון.

ואבקשמקוראיהגליוןלהעירבכלהנ"ל.

ביאור סברת ה"משכיל לדוד"

הת' **יואל הלוי** שיחי' **הורוויץ**
שליח בישיבה

בפירוש רש"י על הפסוק (נשא ז, פט) "ובבא משה אל אהל מועד וישמע את הקול מדבר אליו מעל הכפורת אשר על ארון העדות מבין שני הכרובים וידבר אליו" רש"י מפרש קודם את המילים "מדבר" ו"ידבר אליו" ואח"כ מפרש המילים "וישמע את הקול", וע"ז מקשה כ"ק אד"ש מה"מ¹ למה מהפך רש"י מהסדר בפסוק?

1 לקו"ש חי"ג עמ' 20

קובץ לאפשה לה – כ"ח סיון – ג' תמוז ה'תשע"ב

ובהערה 8 מביא את פירוש המשכיל לדוד שמתרץ:

"הפך רבינו סדר הכתובים לומר דוקא דכתיב וידבר אליו למעט את אהרן בודאי דליכא למימר למעט אחרים, דהא כבר נשמע שפיר מאידך דהקול הי' נפסק ולא יצא חוץ לאהל, וע"כ אינו אלא למעט את אהרן, שאפי' הי' נכנס לפניו עמו לא הי' שומע קול הדיבור אלא משה לבדו." ע"כ.

ומקשה ע"ז:

"ואינו מובן, דא"כ **אדרבה** מפני טעם זה גופא צריך להקדים הפי' על "וישמע את הקול" שהקול הי' נפסק, ואח"כ לפרש ש"וידבר אליו" בהכרח בא למעט את אהרן מאחר ששאר בני"י נשללו כבר. "עכלה"ק.

והנה ע"פ הנ"ל תמוה מאד על המשכיל לדוד דמעיקרא מאי קסבר, הרי המילים "וישמע את הקול" נאמרו קודם בפסוק, ואם רש"י רוצה להוכיח משהו מדוע משנה הסדר. ובמילים אחרים, באם הי' הפסוק כתוב בסדר הפוך הי' מובן אם רש"י הי' מהפך הסדר אך עכשיו למה רש"י מהפך הסדר הרי זה היפך הוכחת פירושו!?

ונראה לבאר כוונת המשכיל לדוד: רש"י לעצמו כבר יודע שזה שכתוב "וידבר אליו" הם למעט את אהרן כי זה מוכח מהמילים "וישמע את הקול" אבל בן חמש למקרא הקורא חומש רש"י לא יתפוס את זה הגם שהמילים "וישמע את הקול" שמהווים "הוכחה" ל"וידבר" הם לפני "וידבר" ולכן משנה רש"י הסדר כדי שיתפוס שיש איזה שינוי כאן ואז יבין ש"וישמע את הקול" הוא ראוי ש"וידבר אליו" ממעט אהרן.

וע"ז מקשה כ"ק אדמה"מ שבכל זאת עדיין אינו מובן שהרי יכול להקדים המילים "וישמע את הקול" לפני "וידבר" ועדיין יבין הלומד ש"וישמע" זה ראוי ל"וידבר" כי הסדר בפסוק הוא "וישמע" "מדבר" "וידבר" ואם שמים "וידבר" אחרי "וישמע" לפני "מדבר" הי' מבין שרש"י רומז ש"וישמע" הוא הוכחה ל"וידבר" ודו"ק.

שיטת כ"ק אד"ש בנוגע הסיבת ימין

הת' שלום שיחי' פופר
תלמיד בישיבה

בהגדת כ"ק אד"ש (סעיף המתחיל בהסיבת שמאל) כתוב:

"בהסיבת שמאל: כי הסיבת ימין ... אין זו הסיבה" ע"כ.

ומציין לפסחים קח, א; ולרמב"ם הל' חמץ ומצה פרק ז הלכה ח.

וצ"ע מדוע לא מציין לשו"ע אדה"ז (כמו שציין במקומות אחרים אף שהרמב"ם גם פוסק כן¹, ואף במקום שציין לאחרים בד"כ ציין אף לאדה"ז²).

והנה בגמרא (שם) אחר שכותב שאסור להסבפרקדן או לימין אי': ועוד שמא יקדים קנה לוושט ויבא לידי סכנה".

והנה בפ"י זה נחלקו רש"י ורשב"ם, רש"י כותב שזה קאי אפרקדן ורשב"ם כותב שזה קאי אימין.

והטעם על זה שהסיבת ימין אינה הסיבה כותב רשב"ם³ "שהרי בימינו הוא צריך לאכול".

והנה בנוגע למי שהוא איטר לפי פ"י רשב"ם א"ש דהגם שאוכל בשמאלו מ"מ מיסב לשמאלו כי סכנה לו להסב לימין אך לפי פ"י רש"י שהסכנה היא רק כשמיסב פרקדן מדוע צריך איטר להסב לימין. (אא"כ רוצים לפרש שלפי רש"י איטר מיסב לימין, וזה דוחק. ואכ"מ).

1 ולדוגמא בפסקא (בכרפס) והמיסב הרי זה משובח ועוד

2 לדוגמא בפסקא הפרוסה בין שני השלימות

3 ד"ה הסיבת ימין לא שמה הסיבה

קובץ לאפשה לה – כ"ח סיון – ג' תמוז ה'תשע"ב

ולכן נ"ל דלפי רש"י זה שהסיבת ימין לאושמה הסבה היינו לאו משום טעם כל שהוא (ע"ד שלא כתוב מדוע הסיבת פרקדן אינו הסיבה [והסכנה הוא לא הטעם כ"א ולא עוד כדאי בגמרא]) ולכן גם איטר מיסב אשמאלו.

והנה הרמב"ם (שם) כותב סתם "הסיבת ימין אינה הסיבה" ואינו כותב שום טעם ע"ז ולכן אפשר לומר שסובר כרש"י.

אך אדה"ז כותב בפ"י כרשב"ם ועל פי זה אפשר לומר שכ"ק אד"ש ס"ל כרש"י ולכן לא ציין לרש"י. ועצ"ע.

איך מחשבה נחשב לימוד התורה (גליון)

הת' **אברהם אליהו** שיחי' פיל
תלמיד בישיבה

בקובץ דהערות וביאורים אהלי תמימים העיר התמים ל. ה. ע. בנוגע לשיחת כ"ק אדמו"ר מלך המשיח שליט"א דש"פ תזריע-מצורע ה'תנש"א בו אמר בקשר להוראה אודות לימוד עניני גאולה ומשיח שבתורה:

"וכדאי ונכון לקשר ההוספה **בצדקה** עם ההוספה **בתורה** בעניני משיח וגאולה – ע"י שההוספה לצדקה היא מתוך **כוונה** לקרב ולזרז את הגאולה, כיון שכוונה זו עצמה היא חלק **מלימוד התורה בעניני הגאולה** – הלימוד (במחשבה – מזמן לזמן) דמאמר חז"ל גדולה צדקה שמקרבת את הגאולה".

והקשה הת' הנ"ל שבהיות שכ"ק אד"ש מה"מ מקשר מצות הצדקה עם מצות לימוד התורה שצריך להיות בדיבור דוקא, צ"ל שכוונת כ"ק אד"ש הוא שצריך לכוון ולומר את המאמר חז"ל שהרי בלי דיבור לא מקיימים מצות לימוד התורה.

ישיבת תומכי תמימים ליובאוויטש קווינס

ובמחכ"ת נראה לי שדוחק הכי גדול לפרש את השיחה באופן הנ"ל כאשר כ"ק אד"ש בפירוש משתמש במילה "במחשבה", ולא מזכיר דיבור כלל.

ואוי"ל הביאור בזה ע"פ מה שאמר כ"ק אד"ש בשיחה הג' דאותה שבת מיוחדת, ש"פ תזריע- מצורע תנש"א בהנחה בלתי מוגהת¹:

"ומדובר כמה פעמים – שעל אף שבני ישראל מתחלקים לשתי חלוקות: ישנם יהודים ששייכים לסוג ד"יששכר' שענינו הוא 'יששכר באהליך', לימוד התורה באופן ד'תורתו אומנתו', וישנם יהודים המשתייכים לסוג ד'זבולון בצאתיך', עבודת בעלי עסק בגשמיות וחומריות העולם לעשות ממנו דירה לו יתברך בתחתונים – אעפ"כ, צ"ל בכ"א מהם שני הענינים גם יחד, וכל החילוק הוא רק מהו עיקר ענינו.

כלומר: גם 'זבולון' צריך לקבוע עיתים ללימוד התורה (כולל עניני ביאת המשיח), ועד כדי כך שבזנים שלו נעשה זה כל ענינו, ע"ד 'תורתו אומנתו' דיששכר; וכמו"כ לאידך גיסא – גם מ'יששכר' שעיקר ענינו הוא לימוד התורה, נדרש גם קיום המצוות (שענינם – ביחס לתורה – הוא הפעולה בעולם, ענינו ד'זבולון), וכדמצינו בגמ' בנוגע למצות נטילת לולב ע"י רשב"י, וכמו"כ בנוגע לכל המצוות החל ממצות הצדקה, אלא שתוכן הענין בקיום המצוות של זה ש'תורתו אומנתו' הוא חלק מלימוד התורה גופא (כמבואר במקום אחר)".

ועפ"ז אפשר להסיק שמי שהוא בדרגת "תורתו אומנתו" **אפילו כשרק מכיון** "גדולה צדקה כו"י היא נחשבת **כלימוד** התורה, כיון שזהו כל מציאותו (כפי שנראה מכך שגם מצוותיו נחשבים כחלק מלימוד התורה).

אבל עדיין קשה הנ"ל כי מילא תירצנו בנוגע לאלו שהם בדרגת יששכר ד'תורתו אומנתו" אבל הרי הוראת כ"ק אדמו"ר מה"מ שליט"א הנ"ל

1 נדפס בשיחות קודש תנש"א ח"ג ע' 8-137

קובץ לאפשה לה – כ"ח סיון – ג' תמוז ה'תשע"ב

מכוונת לכל בני ישראל, כולל "זבולון" וכפי שכתוב בפירוש בתחילת סעיף י"ג וז"ל:

"ועל של פועל באתי ובודאי יעוררו ויפרסמו בכל מקום ומקום:

בכדי לפעול התגלות וביאת המשיח תיכף ומיד – על כל אחד ואחד מישראל (האנשים – הן יושבי אוהל (יששכר) והן בעלי עסק (זבולון), וכן הנשים והטף, כל חד וחד לפום שיעורא דילי) להוסיף בלימוד התורה (ובמיוחד) בעניני משיח וגאולה",

ובהמשך לזה כותב את ההצעה לקשר ההוספה בצדקה עם הוספה בלימוד התורה בעניני משיח וגאולה, ואינו מחלק בין אלו שתורתו אומנתו ובעלי עסקים.

ועוד שמהנחה הנ"ל¹ כתוב במפורש (שלולא חידוש כ"ק אדמו"ר שליט"א הנ"ל שקיום המצוות הוא חלק מלימוד התורה, אפילו אלו שהם בדרגת יששכר) שכונה אינה נחשבת חלק מלימוד התורה²:

"ואין לומר שכונת המצוה בנתינתו – ענינה הוא לימוד התורה, משום שאף שהכונה כוללת גם ענין זה – הרי עיקרה הוא הכונה לקיום מצוות הצדקה ולא ללימוד התורה, אם כן נמצא שמתבטל מלימודו!"³

ועפ"ז מופרך לגמרי לומר ש(כונת ה)מצוות הנעשים על ידי בעלי עסקים נחשבים כלימוד התורה.

ואבקש מקוראי הגליון להעיר בכל זה.

1 הר"ד דפאקס א שיחה.

2 מודפס בשיחות קודש הנ"ל עמוד 138.

3 להעיר שבהנחה של ועד הנחת התמימים – (תוכן קצר) כתוב ההיפך שהסיבה למה אלו דתורתו אומנתו מפסיקים לקיום המצוות הוא "קיום המצוות הוא חלק מלימוד תורתו, ובפרט כונת המצוות" על פי זה כתוב בשיחות קודש הנ"ל (בהערה 98) שהנחה זו חולקת על הנחה הנ"ל אבל יש לומר שלא דוקא כן הוא אלא שהכונה היא שכל מה שתלמיד חכם זה עושה הוא חלק מתורתו, ובפרט (כלומר ובודאי) הכונה במצוות (שהוא מעצמו תורה) הוא חלק מלימוד תורתו.



ביאור בשיטת רש"י ור"ש מקוצי

הרב **מנחם מענדל שיחי' בראנשטיין***
ראש הישיבה

איי בגמי' (קידושין מה, א) [הגמי' מדברת אודות קטנה שנתקדשה שלא לדעת אביה]:

"איתמר מת [המקדש] ונפלה [הקטנה] לפני אחיו ליבום, ממאנת למאמרו [אם עשה בה היבם מאמר] ואינה ממאנת לזיקתו [היינו שאם לא עשה בה מאמר אינה צריכה למאן]. כיצד? עשה בה מאמר צריכה גט וצריכה חליצה וצריכה מיאון. צריכה גט שמא נתרצה האב בקידושי שני [ולא בקידושי ראשון ובמילא הווי קידושי שני קידושין גמורין ולא מאמר גרידא כי אינו יבם], צריכה חליצה שמא נתרצה האב בקידושי ראשון [ובמילא היא יבמה], צריכה מיאון שמא לא נתרצה האב לא בקידושי ראשון ולא בקידושי שני [אם יקדש היבם את אחותה] יאמרו אין קידושין תופסין באחותה [כי רואים שנתן גט ואין קידושין תופסין באחות גרושתו לכן צריכה מיאון להיכר שאין זה גט גמור]".

*מתוך שיעור שנמסר בישיבה ונרשם על ידי א' התמימים בלי אחריות

קובץ לאפשה לה – כ"ח סיון – ג' תמוז ה'תשע"ב

והקשה רש"י (ד"ה כיצד עשה בה מאמר):

"וקשיא לי, למה לי [במקרה שלא נתרצה לא לראשון ולא לשני] שמא לא נתרצה האב בקידושי ראשון? אפי' נתרצה בשל ראשון ובשל שני לא נתרצה אין זה גט, וכיון דאין כאן גט, תפסי קידושין באחותה, דקידושין תופסין באחות חלוצה כדלקמיה, והרואה שהצריכה גט אומר דגט גמור הוא וקידושין אין תופסין באחותה ו[לכן] צריכה מיאון?!"

ומתוך:

"ואומר אני, שמא לא נתרצה בקידושי ראשון כדי נסבה".

ור' שמשון מקוצי מוסיף (בתוס' ד"ה צריכה מיאון) "דהא [לא נתרצה לשני] נמי כדי נסבה, דאפי' נתרצה לראשון ולשני איכא למיחש להא שמא יאמרו אין קידושין תופסין באחותה והרי הן תופסין באחותה מן התורה, דאי משום נתרצה בקידושי ראשון, אחות חלוצה אינה אלא מדרבנן, ואי משום מאמר של שני, הא נמי אינו אלא מדרבנן, דמאמר ביבמה אינו דאורייתא וא"כ איכא למיחש לשמא יאמרו אין קידושין תופסין באחותה ולכך הצריכו מיאון".

וקשה דהלשון "כדי נסבה" שייך רק כשאמר דבר מיותר (כגון לפי רש"י שהג' אומרת לא בקידושי ראשון ולא בקידושי שני במקום לומר רק לא בקידושי שני) ולא כשאומר מקרה אחד כשהי' יכול לומר מקרה אחר אבל לפי הר"ש מקוצי אינו אומר משהו מיותר אלא אומר מקרה של לא נתרצה במקום לומר מקרה שנתרצה ולמה אומר כדי נסבה?

ויש לומר דזה שאומר "כדי נסבה" קאי (לא אגמ' כ"א) ארש"י דזה שרש"י אומר "אפי' נתרצה בשל ראשון ובשלשני לא נתרצה אין זה גט" זה כדי נסבה דאפי' נתרצה בשניהם אי"ז גט וקידושין תופסין באחותה.

ישיבת תומכי תמימים ליובאוויטש קווינס

הת' יעקב יוסף שיחי' גאלדשטיין
תלמיד בישיבה

וליתר ביאור מדוע רש"י אומר "כדי נסבה" רק על לא נתרצה בקידושי ראשון:

באם הי' החשש רק באופן שנתרצה לשניהם (ולא היינו חוששים שמא לא נתרצה לשני) לא היו גוזרים מיאון להיכר שא"יז גט גמור, מפני שזה בדיוק כמו מקרה של יבמה רגילה שעשה בה היבם מאמר (ופשיטא דלא היו גוזרים מיאון בגדולה או בקטנה שהשיאה אביה משום חשש דשמא יאמרו אין קידושין תופסין באחותה) וע"כ לא היו גוזרים מיאון על חשש כזה.

אלא החשש שגזרו מיאון מפניו הוא שחוששים גם שמא נתרצה לראשון או שלא נתרצה לשניהם שמעתה יש לחשוש לשמא יאמרו אין קידושין תופסין באחותה.

ועפ"ז א"ש זה שרש"י אומר רק על לא נתרצה לראשון כדי נסבה כי לא נתרצה לשני זה באמת לא כדי נסבה, רק על מה שרש"י אומר "ובשל שני לא נתרצה אין זה גט" אומר ר"ש מקוצי כדי נסבה.

ולבאר קצת עפ"ז את המשך דברי התוס':

תוס' מקשה "א"כ אמאי נקט לא נתרצה כלל" פי' לא שהג' היתה צריכה לומר "צריכה גט שמא נתרצה האב בקידושי שני, צריכה חליצה שמא נתרצה האב בקידושי ראשון, צריכה מיאון שמא נתרצה האב בקידושי ראשון ובקידושי שני ויאמרו אין קידושין תופסין באחותה" אלא "צריכה מיאון שמא יאמרו אין קידושין תופסין באחותה" ותו לא מפני שזה כמעט בכל מקרה.

וממשיך שהגמ' אומרת ככה משום שהיא אומרת לא מיבעיא שאם נתרצה לראשון שעכשיו בכל מקרה קידושין תופסין באחותה אפי' אם נתרצה אף לשני (אף שאם זה הי' החשש לא היו גוזרים מיאון כנ"ל) אלא

אפי' לא נתרצה לראשון שאם נתרצה לשני אין קידושין תופסין באחותה מ"מ כיון שאנו חוששים שמא לא נתרצה אף לשני צריכה מיאון. ודו"ק.

ענין אין סומכין על הנס (גליון)

הת' ישראל הכהן שיחי' שטאק
תלמיד בישיבה

בקובץ "דרך המלך" (הערות התמימים דישיבה גדולה ליובאוויטש לונדון נדפס גם בקובץ קנאת סופרים גליון ט) הקשה הת' מ. מ. וו. על מה שאביי "הכריח" את ר' אחא בר יעקב ללון במקום סכנה כדי שיארע נס¹, ושאל שזה היפך הכלל ד"אין סומכין על הנס"²?

והוסיף שגם באדם אחר שהוא צדיק אסור כדמוכח מסיפור הגי' שרי' אדא בר אהבה כעס ע"ז שרי' הונא הכניסו למקום סכנה³.

ותירץ ע"פ מה שכתוב בנוגע לר"ח בן דוסא שנתן עקיבו על חורו של ערוד ונשכו ומת אותו ערוד⁴ ומכאן הוכיח שלשם הצלת הרבים מותר.

והנה בנוגע למעשה עם ר' אחא בר יעקב פירש המהרש"א⁵ שיש חילוק בין סתם נס "שמנכין לו מזכויותיו" לבין נס שמתרחש בגלל תפלת צדיק שאין מנכין לו מזכויותיו.

ובמעשה דר"ח מקשה המהרש"א כמו שהקשה הת' הנ"ל ומביא גירסת הירושלמי שלא שם לב כשהערוד הגיע כי הי' באמצע תפלה.

1 קידושין כט ע"ב.

2 שבת לב ע"א.

3 תענית כ ע"ב.

4 ברכות לג ע"א.

5 ח"א קידושין כט, ב ד"ה אפשר דאיתרחיש ניסא.

ישיבת תומכי תמימים ליובאוויטש קווינס

ואולי יש לתרץ באו"א קצת שיש חילוק בין המעמיד עצמו בסכנה שכדי שיעשה לו נס להצלת עצמו מנכין מזכויותיו אבל צדיק שהעמידוהו אחרים בסכנה כדי להציל אחרים אין מנכין מזכויותיו.

והא דכעס ר' אדא בר אהבה היינו לאו משום שחשש שמא ינכו לו מזכויותיו¹ אלא משום שלא הי' בטוח במאת האחוזים שיעשו לו נס (והגם שהי' כבר לאחר המעשה מ"מ כעס על רב הונא שהכניסו למקום סכנה כשאינו בטוח אם עושים לו נס.

מקודשת ואינה מקודשת או מקודשת לשתייהם?

הת' **מנחם מענדל שיחי' הורוויץ**
תלמיד בישיבה

בהתחלת פ"ג דקדושין² איתא :

"האומר לאישה . . מעכשיו ולאחר לי יום, ובא אחר וקידשה בתוך לי יום, מקודשת ואינה מקודשת" עכ"ל המשנה.

וברש"י (שם) ד"ה מקודשת: "לשניהם, דאסורה לשניהם אלא א"כ נתן האחד גט" עכ"ל.

וביאור הדברים: שאם אחד נתן גט – האחר יכול לכנוס, שכבר נפקא מגדר אשת איש.

אבל, יש לעיין אם האחד שכונס צריך קידושין לפני שכונס.

ומיהו בפרק רביעי (דף עט.) יש מקרא דומה: "מישנתן רשות לשלוחו לקדש את ביתו והלך הוא וקידשה . . ואם אינו יודע . . ואם רצו אחד נותן גט וא' כונס".

1 והא דאמרינן התם דס"ל כר"י קאי על שמא אין עושים לו נס ולא על מנכין לו מזכויותיו.
2 נח, ב.

קובץ לאפשה לה – כ"ח סיון – ג' תמוז ה'תשע"ב

גם שם יש להסתפק אם הכונס צריך קידושין, אבל שם יש מי שהכריעו (המחבר) שצריך קידושין.

אבל באמת אין לדמות שני המקרים ששם בפ"ד הלשון הוא "ואם אינו יודע", משמע שאין שום קידושין (אם הוא לא הי' המקדש). אבל כאן בפ"ג הלשון הוא "מקודשת ואינה מקודשת" רש"י אומר "לשניהם" משמע שגם אם לא הי' המקדש יש זיקה מסוימת, ולכן שמא לא צריך קידושין לכנוס¹.

ואבקש מקוראי הגליון להעיר בכל הני"ל.

1 אמנם זהו רק לר' יוחנן שאומר שאפי' מאה תופסין בה כי כל אחד שייר בקנינו, אך לדעת רב דאמר משום ספק אי תנאה הואי או חזרה לכ' נפשוט שצריכה קידושין מכיון שכל א' מהם הוא ספק אם הוא בעלה או לא, וכ"ש לדעת שמואל דאמר שאחר ל' יום פקעו קידושי שני וגמרו קידושי ראשון.



מדוע לא מזכיר אדה"ז בע"ה טהורים

הת' **מנחם מענדל שיחי' הורוויץ**
תלמיד בישיבה

בתניא (סשי"ב) פרק כ"ט כותב כ"ק אדמו"ר הזקן וז"ל "כך הסט"א אף שיש בה חיות הרבה להחיות כל בעלי חיים הטמאים ונפשות אומות העולם וגם נפש הבהמית שבישראל כנ"ל"

וצריך להבין למה בין הדברים הנשפעים מקליפה לא מחשב רבינו בעלי חיים הטהורים כי גם הם נשפעים מקליפת נוגה כמוכח ממה שכתב כ"ק רבינו בפרק ז' "נפשות בהמות וחיות ועופות טהורים . . נשפע . . קליפת נוגה"

ואין ליישב שרבינו הזקן רק מחשב דברים הנשפעים מקליפות הטמאות כי הרי נפש הבהמית שבישראל מקליפת נוגה ומחשבו אז צריך להבין למה לא מחשב גם כן בעלי חיים הטהורים.

ואבקש מקוראי הגליון להעיר בכל הני"ל.

בענין הנ"ל

הרב **מנחם מענדל** שיחי' שארף
מנהל רוחני

ראיתי מה שכתב התי' מ. מ. ה. ונראה לי לתרץ בזה שכ"ק אדה"ז מונה דברים **המנגדים** לאלוקות מה שאין כן דברים שאין מנגדים לאלוקות, כמו בעלי חיים טהורים¹.

ויומתק על פי לשון אדה"ז שמדייק ואומר סטרא אחרא ולא קליפה. ודו"ק.

בענין הנ"ל

הרב **אברהם משה** שיחי' **סוסנוב**
משפיע בישיבה

ראיתי מה שכתבו הנ"ל ונראה לי לתרץ באופן אחר שהולך בסדר מן הקל אל הכבד, תחילה אומר בעלי חיים טמאים שהם חי דגי קליפות הטמאות, ואחר כך אומר נפשות אומות העולם – היינו בחינת מדבר דגקה"ט, ואחר כך אומר נפש הבהמית דהיינו בחינת מדבר דקליפת נוגה.

ואם כן איפה ישם בעלי חיים טהורים? אם לפני נפשות או"ה הרי הולך מק"נ לגקה"ט ואם אחרי נפשות או"ה הולך ממדבר לחי ולכן אינו מזכיר בעלי חיים טהורים.

1 כמו שרואים שדוקא על ידי אכילת בשר שור הבין ענין בתורה

לזכות
חברי המערכת שיחיו

הת' אברהם משה בן עטא לאה

הת' דובער בן נחמה דינה

הת' לוי יצחק בן שטערנא שרה

הת' מנחם מענדל בן דאבא

הת' שלום בן ליאורה רבקה

יחי אדוננו מורנו ורבינו מלך המשיח לעולם ועד!

לזכות

כ"ק אדוננו מורנו ורבינו מלך המשיח שליט"א

יה"ר שיראה הרבה נחת מבניו התמימים – בפרט
משלוחיו מחסידיו ומכלל ישראל – בכלל
ונזכה בקרוב ממש לביאת משיח צדקנו
יבוא ויגאלנו ויוליכנו קוממיות לארצנו
וישמיענו "תורה חדשה מאתי תצא"
בגאולה האמיתית והשלימה
תיכף ומיד ממש



לעילוי נשמת
החייל בצבאות ה'
אברהם דוד ע"ה
בן יבלחט"א הרה"ח ר' שניאור זלמן שי'
ליבעראוו